

Vastgesteld 12 mei 2010

Binnen de vaste commissie voor Economische Zaken hebben enkele fracties de behoefte om over de brieven van de minister van Economische Zaken inzake verslag VTE-Raad (Telecom) d.d. 18 december 2009 (21 501-33, nr. 253), verslag van de VTE-Raad (Energie) van 12 maart 2010 (21 501-33, nr. 267), verslag van de informele VTE-Raad (Telecom) van 18–20 april en geannoteerde agenda VTE-Raad (Energie en Telecom) van 31 mei 2010 (21 501-33, nr. 275) en de geannoteerde agenda informele VTE-Raad (Telecom) d.d. 18–21 april 2010 (21 501-33, nr. 274), enkele vragen en opmerkingen voor te leggen.

De vragen en opmerkingen zijn op 12 mei 2010 aan de minister van Economische Zaken voorgelegd. Bij brief van [datum] zijn ze (door ...) beantwoord.

Inhoudsopgave**Blz.**

- Vragen en opmerkingen vanuit de fracties
 - o Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA
 - o Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdA
 - o Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SP
- Reactie van de minister van Economische Zaken

I. VRAGEN EN OPMERKINGEN VANUIT DE FRACTIES**Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA**

De leden van de CDA-fractie willen dit schriftelijk overleg ter voorbereiding van de VTE-Raad die op 31 mei aanstaande gehouden wordt beginnen met een procedurele vraag. Het kabinet meldt dat de definitieve agenda voor het onderdeel energie later wordt vast gesteld. Deze leden willen graag dat eventuele nieuwe agendapunten voorafgaand aan de Raad aan de Kamer worden gemeld, evenals de Nederlandse inzet bij die agendapunten. Deze leden zien op dit punt graag een toezegging van het kabinet tegemoet.

Ten aanzien van de verordening leveringszekerheid aardgas hebben de leden van de CDA-fractie een aantal vragen aan het kabinet. Nederland verkeert in een uitzonderlijke positie ten opzichte van de andere Europese Unie landen vanwege het eigen omvangrijke exportpotentieel. Dat zou kunnen betekenen dat steun van andere landen voor de Nederlandse inzet lastig is vanwege verschillen in belangen. Is Nederland in voldoende mate in staat draagvlak voor de eigen inzet te verwerven? Graag een gedetailleerde reactie van het kabinet op dit punt. Hebben andere landen bijvoorbeeld een vergelijkbaar belang om de positie van de Raad ten opzichte van de Europese Commissie te versterken? Het voorstel betreft een verordening die niet met unanimitéit hoeft te worden aanvaard. Hoe liggen de verhoudingen in de Raad op dit moment ten aanzien van de wensen van Nederland? Hoe ziet het verdere tijdspad eruit? Het kabinet stelt terecht dat precies duidelijk moet zijn welke marktpartijen verplichtingen kunnen worden opgelegd en welke maatregelen worden gevraagd van marktpartijen. Deze leden onderstrepen deze wens van het kabinet en willen het overzicht daarvan ook ontvangen. Gaat het hier om

vooral Nederlandse, Europese of ook Niet-Europese marktpartijen? Zullen de te treffen maatregelen onderling sterk verschillen? Het Nederlandse kabinet lijkt beducht voor voorstellen in de verordening op het gebied van investeringen in de gasinfrastructuur die niet kostenefficiënt en/of marktconform zouden zijn. Deze leden willen graag een concrete onderbouwing van deze kritiek en de consequenties die dergelijke voorstellen eventueel kunnen hebben.

Het energiedeel van de Raad voorziet in een gedachtewisseling over het energieactieplan 2011–2020. De leden van de CDA-fractie willen daarbij met kracht twee prioriteiten bepleiten. In de eerste plaats uitvoeren wat tot op heden besloten en vastgelegd is in het huidige actieplan. De maatregelen uit dit pakket moeten geïmplementeerd en gehandhaafd worden. Doen wat is afgesproken hoort prioriteit te krijgen boven weer nieuwe plannen en voornemens. Graag een reactie van het kabinet.

Verder betogen deze leden bij herhaling dat ambitieus Europees bronbeleid de weg is om ambitieuze doelen via innovatie te bereiken en daarmee de Europese concurrentiepositie te versterken. Voorstellen uit een volgend actieplan moeten daarop gericht zijn. Aanvullende verplichtende ambities voor lidstaten zonder bijbehorende maatregelen om die ambities ook waar te kunnen maken is niet effectief. Deze leden ontvangen graag een reactie van het kabinet op deze beide prioriteiten en zien dit ook graag expliciet terug in de Nederlandse inzet.

Ten aanzien van de gedachtewisseling over het Trans-Europese energie netwerken programma hebben de leden van de CDA-fractie behoefte aan verduidelijking. Gesproken wordt over een nieuw financieel instrument dat moet zorgen voor dat de beschikbare financiële instrumenten maximaal wordt benut en wordt afgestemd op de interne instrumenten. De teksten «er moet meer coherentie ontstaan tussen intern en extern financieringsbeleid» en «hierbij kan worden gedacht aan de belangrijke rol van de transitlanden en het Europees nabuurschap en partnerschapinstrument» zijn voor deze leden zonder nadere concretisering niet te begrijpen. Deze leden maken dan ook in algemene termen een voorbehoud ten aanzien van de inzet van het Nederlandse kabinet bij dit agendapunt.

Ten aanzien van de gedachtewisseling over de energie-elementen in de Europa 2020 strategie verwijzen de leden van de CDA-fractie kortheids-halve naar datgene wat al is opgemerkt over het energieactieplan voor wat betreft ambitieus bronbeleid en terughoudendheid ten aanzien van nieuwe nationale verplichtingen zonder bijbehorende Europees maatregelenpakket.

Ook zal besproken worden de nationale invulling van energiebesparingsdoelen. Deze leden zijn benieuwd naar de relatieve prestaties van Nederland in vergelijking met andere lidstaten. Deze leden waarschuwen voor aanvullende wetgevingsvoorstellen ten aanzien van gebouwen en openbare voorzieningen. Deze leden hebben op voorhand al grote bedenkingen bij de subsidiariteit en proportionaliteit van dergelijke Europese initiatieven. Graag een nadere reactie van het kabinet op dit punt.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdA

De leden van de PvdA-fractie zijn verheugd over het starten van het project «energieweter» en vragen of een inschatting kan worden gegeven van de hoeveelheid brancheorganisaties en bedrijven die in september willen meedoen.

Deze leden zijn tevreden met de inzet die het kabinet heeft gepleegd met betrekking tot het Strategische Energy Technologie plan (SET). Interessant is ook om te vernemen dat diverse landen hebben aangegeven dat zij bij een transitie naar een duurzame, koolstofarme economische groei verwachten dat dit zal leiden tot nieuwe economische kansen. Kan het kabinet toelichten welke landen hier voor pleiten?

De leden van de PvdA-fractie zijn het in principe eens met het uitgangspunt dat bij het komen tot de noodzakelijke grensoverschrijdende infrastructuur de markt en nationale overheden aan zet zijn. Maar zoals het kabinet tijdens het plenaire debat over de afwaardering van het Duitse gasnet op 21 april 2010 heeft toegezegd is het goed om te kijken welke mogelijkheden er zijn om naar die integratie toe te werken. Is het kabinet bereid om tijdens de gedachtewisseling over dit onderwerp te zoeken naar welke mogelijkheden, zoals het komen tot een netwerk van gelijkstroomkabels, er zijn en hoe andere lidstaten hier in staan? Kan het kabinet de uitkomsten, voor zover mogelijk, meenemen in het onderzoek dat zij in hetzelfde debat heeft toegezegd te zullen doen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SP

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de agenda van het schriftelijk overleg VTE-Raad (Energie en Telecom). Zij hebben een aantal vragen hierover.

Nederland heeft nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de storing die zich naar verwachting zal voordoen bij een gezamenlijk gebruik van het betreffende spectrum door omroep en elektronische communicatiediensten als mobiel breedband.

De leden van de SP-fractie zijn het eens dat voorkomen moet worden dat mobiel breedband storing veroorzaakt op de kabel, als dat risico bestaat. Uit Zwitsers onderzoek¹ blijkt echter dat het risico hierop zeer gering is. Kan het kabinet reflecteren op de resultaten uit dit onderzoek en het Nederlandse onderzoek?

Tijdens het algemeen overleg van 10 maart 2010 hebben deze leden aandacht gevraagd voor het risico dat de implementatie van het beginsel «voorrang voor duurzaam» in geval van congestie op het net kan leiden tot het affakkelen van productiegas. Daarmee zou het milieu per saldo slechter af zijn. Deze leden waarderen dat het kabinet hun zorgen onder de aandacht heeft gebracht van de VTE-Raad en de Europese Commissie en zijn verheugd dat de Commissie de problematiek onderkent en bereid is om tot een oplossing te komen. Zij worden graag via het verslag van een volgende VTE-Raad geïnformeerd over de voortgang.

De leden van de SP-fractie staan positief tegenover het beter inzichtelijk maken van de energieverbruikskosten van apparaten. Lichtelijk pessimistisch zijn deze leden over het voornemen dat dit op vrijwillige basis zal plaatsvinden en dat de uitvoering aan de markt zal worden overgelaten. Hoe en door wie zal de juistheid van de gegevens worden gegarandeerd en gecontroleerd? Ter ondersteuning is een subsidiebedrag afgegeven. Is deze subsidie structureel of verwacht het kabinet dat de kosten uiteindelijk door de branche zelf kunnen worden gedragen? Is het kabinet bereid de Kamer nader te informeren over de resultaten van de gesprekken met de branche?

In de geannoteerde agenda van de VTE-Raad (Energie en Telecom) wordt aangegeven dat het bij de uitrol van nieuwe en snelle breedbandnetwerken gaat om een marktgedreven ontwikkeling. Dat lijkt te suggereren dat investeringen in breedbandnetwerken gedaan dienen te worden door

¹ OFCOM; Brussels, 25th January 2010, «EC workshop cable TV receivers affected by new radio services in the 800 MHz band»

commerciële partijen. Tegelijkertijd wordt echter aangegeven dat deelname van lokale overheden een optie kan zijn als het niet door de markt wordt opgepakt. Dit roept bij deze leden verwarring op. Kan het kabinet aangeven of het nu wel of niet om een marktgedreven ontwikkeling gaat?

Verder wordt gesteld dat de grote concurrentie tussen koper en kabelnetwerken geleid heeft tot grote beschikbaarheid van supersnel breedband. Zou een eventuele financiering door lokale overheden van uitbreiding van het kopernetwerk deze concurrentie niet om zeep helpen? Worden daarmee investeringen van marktpartijen afgeremd?

De leden van de SP-fractie achten de leveringszekerheid van aardgas uitermate belangrijk en zien Europese afstemming en samenwerking als een belangrijk onderdeel om de leveringszekerheid nu en in de toekomst zoveel mogelijk te garanderen.

Deze leden dringen erop aan dat bij de verdere uitwerking van afspraken goed gelet wordt op het voorkomen van free rider gedrag, waarbij lidstaten van de Europese Unie die in eigen huis te weinig investeren in leveringszekerheid beroep kunnen doen op faciliteiten van andere lidstaten. Ook zijn deze leden voorstander van een substantiële eigendomspositie van overheden voor ondersteunende infrastructuur in het kader van de leveringszekerheid, zoals ondergrondse opslag en LNG-terminals.

De leden van de SP-fractie onderschrijven dat de realisatie van grensoverschrijdende energie-infrastructuur in beginsel aan de betrokken nationale overheden dient te worden overgelaten. De Europese Unie kan een *faciliterende* rol spelen bij het tot stand komen van nieuwe multilaterale infrastructuur, zoals het stopcontact op de Noordzee. Deze leden dringen erop aan dat in het kader van het energieactieplan bevorderd wordt dat energie-infrastructuur in handen blijft dan wel komt van overheden.

De leden van de SP-fractie onderschrijven het standpunt van het kabinet dat Europese financieringssteun in het algemeen niet nodig is voor de verwezenlijking van energie-infrastructuurprojecten, omdat die kunnen worden terugverdiend via de transporttarieven.

II. REACTIE VAN DE MINISTER

De voorzitter van de commissie,
Timmer

De adjunct-griffier van de commissie,
Van der Velden